

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD-4113-002-03/2014

D/14/508

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05

lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/14/508 – Prowadzenie gospodarki łowieckiej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Rafał Malcharek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91832 z dnia 08.12.2014 r., 2. Jacek Żmurko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr 91833 z dnia 08.12.2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Wojskowe Koło Łowieckie „Daniel”, 11-200 Bartoszyce Dębiany 7 (dalej: WKŁ „Daniel”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Haus, Prezes Zarządu WKŁ „Daniel” (dalej: „Prezes”) (dowód: akta kontroli str. 5-14, 130)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ prowadzenie gospodarki łowieckiej w latach gospodarczych 2012/2013 i 2013/2014 przez WKŁ „Daniel”.

WKŁ „Daniel” w badanym okresie:

- prawidłowo sporządziło i zrealizowało roczne plany łowieckie, w szczególności w zakresie urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, zagospodarowania poletek łowieckich, pasów zaporowych i łąk oraz pozyskania zwierzyny grubej w poszczególnych obwodach; niepełna realizacja tych planów wynikała z przyczyn niezależnych od WKŁ „Daniel”;
- prawidłowo stosowało określoną przez Walne Zgromadzenia WKŁ „Daniel” procedurę wydawania pozwoleń na polowania indywidualne;
- terminowo wypłacało należności z tytułu szkód w uprawach i płodach rolnych
- przeznaczało uzyskane dochody na działalność statutową;
- naliczało prawidłowe stawki podatku od towarów i usług,
- ustanowiło przeszkolonych strażników łowieckich w każdym dzierzawionym obwodzie łowieckim.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- sporządzeniu trzech planów łowieckich (z czterech) na rok gospodarczy 2012/2013 bez zasięgnięcia wymaganych opinii właściwych terytorialnie wójtów gmin, zgodnie z art. 8 ust. 3a ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie² (dalej: „u.p.ł.”),
- sporządzaniu sprawozdań z polowań zbiorowych bez podania wymaganych § 42 ust. 2 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz³ (dalej: „rozporządzenie w sprawie warunków wykonywania polowania”), danych

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r. poz.1226 ze zm.

³ Dz. U. Nr 61, poz. 548 ze zm.

- o gatunkach zwierzyny przewidzianej do odstrzału oraz o godzinie rozpoczęcia i zakończenia polowania zbiorowego,
- nie poinformowaniu burmistrzów dwóch gmin⁴ o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzonych przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych w roku gospodarczym 2012/2013, wbrew postanowieniom § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych⁵ (dalej: „rozporządzenie w sprawie szkód”), sporządzeniu sprawozdania z działalności koła łowieckiego (ŁOW-1) niezgodnie z instrukcją, stanowiącą załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 2/2013 Zarządu Głównego PZŁ z dnia 13 lutego 2013 r. w sprawie sprawozdawczości łowieckiej, w wyniku wykazania w wymienionym sprawozdaniu za rok gospodarczy 2013/2014 danych niezgodnych z dokumentacją źródłową, w szczególności kosztów czynszu za dzierżawę obwodów, udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną i składki WKŁ „Daniel” od hektara dzierżawionych obwodów, co wpłynęło na błędne wykazanie wyniku finansowego za ww. rok gospodarczy w tym sprawozdaniu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawdliwość opracowania i realizacji rocznych planów łowieckich.

Opis stanu faktycznego

1. Liczba członków WKŁ „Daniel” według stanu na 1 kwietnia 2012 r. i 31 marca 2013 r. wyniosła 80 myśliwych, a na 31 marca 2014 r. – 79, w tym – odpowiednio – 79, 78 i 77 myśliwych, dla których WKŁ „Daniel” było kołem łowieckim macierzystym⁶.
(dowód: akta kontroli str. 74-98, 123)
2. W badanym okresie WKŁ „Daniel” dzierżawiło cztery obwody łowieckie (wszystkie o kategorii bardzo słaby), na podstawie umów zawartych ze Starostą Bartoszyckim na okres 10 lat⁷, tj.:
  - nr 45 (OL-17) o powierzchni ogólnej 8.062 ha, w tym: grunty leśne po wyłączeniach 1.740 ha (21,6%)⁸;
  - nr 46 (OL-18) o powierzchni ogólnej 6.887 ha, w tym: grunty leśne po wyłączeniach 782 ha (11,4%)⁹;
  - nr 72 (OL-28) o powierzchni ogólnej 5.583 ha, w tym: grunty leśne po wyłączeniach 876 ha (15,7%)¹⁰;
  - nr 74 (OL-29) o powierzchni ogólnej 4.383 ha, w tym: grunty leśne po wyłączeniach 1.458 ha (33,3%)¹¹.(dowód: akta kontroli str. 99-118)
3. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych¹² (dalej: „rozporządzenie w sprawie planów łowieckich”) roczne plany łowieckie na lata gospodarcze 2012/2013 i 2013/2014 na poszczególne

⁴ Korsze i Bisztynek

⁵ Dz. U. Nr 45, poz. 272

⁶ Zgodnie z § 39 ust. 1 Statutu Polskiego Związku Łowieckiego, stanowiącego Załącznik do uchwały XXI Krajowego Zjazdu Delegatów PZŁ z dnia 2 lipca 2005 r. w sprawie uchwalenia Statutu Polskiego Związku Łowieckiego (dalej: „Statut”), członek PZŁ może należeć do wielu kół łowieckich, z których jedno jest jego kołem macierzystym.

⁷ Od 1 kwietnia 2007 r. do 31 marca 2017 r.

⁸ Grunty polne 6.146 ha oraz wody 38 ha.

⁹ Grunty polne 5.205 ha oraz wody 143 ha.

¹⁰ Grunty polne 4.604 ha oraz wody 18 ha.

¹¹ Grunty polne 2.807 ha oraz wody 9 ha.

¹² Dz. U. Nr 221, poz. 1646 ze zm.

cztery obwody łowieckie (nr 45, 46, 72 i 74) zostały przedłożone do zatwierdzenia Nadleśniczemu Nadleśnictwa Bartoszyce w terminie do 21 marca – odpowiednio 2012 i 2013 r.

Plan łowiecki dla obwodu łowieckiego nr 72 dla roku gospodarczego 2012/2013 oraz plany łowieckie dla wszystkich obwodów dla roku gospodarczego 2013/2014 zostały przedłożone wraz z opiniami właściwych terytorialnie wójtów i burmistrzów gmin, wymaganymi przepisami § 4 ust. 1 i 5 rozporządzenia w sprawie planów łowieckich¹³. Nie były wymagane dodatkowe opinie, o których mowa w art. 8 ust. 3c u.p.l.. Do wymienionych planów porządzono protokoły z inwentaryzacji zwierząt łownych.

Wszystkie plany (osiem) zostały uzgodnione z Przewodniczącym Zarządu Okręgowego PZŁ¹⁴ w Olsztynie.

Żaden plan nie był zmieniany (nie składano wniosków o zmiany w planie).

(dowód: akta kontroli str. 15-73, 119-123, 147-150, 155-156, 842-851)

4. Plany zagospodarowania poszczególnych obwodów łowieckich zrealizowano w następującym stopniu:

a) w zakresie urzędzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej:

- w sezonie 2012/2013 wykonano łącznie więcej ambon¹⁵ (67 szt.), niż zaplanowano (12), w szczególności w obwodzie nr 72 (planowano trzy, a zbudowano 57), natomiast w sezonie 2013/2014 zaplanowano 27, a zbudowano 21 ambon;
- w sezonie 2012/2013 nie planowano ogrodzeń zaporowych przy uprawach rolnych, a wykonano cztery szt. (jedno w obwodzie łowieckim nr 72 i trzy w obwodzie łowieckim nr 74), natomiast w sezonie 2013/2014 zaplanowano cztery szt. (jedno w obwodzie łowieckim nr 72 i trzy w obwodzie łowieckim nr 74), a nie wykonano żadnego;
- zaplanowano i wykonano jeden paśnik (sezon 2012/2013, obwód łowiecki nr 74).

(dowód: akta kontroli str. 15-73, 161-164)

Z wyjaśnień Prezesa wynika, że o ww. rozbieżnościach planów i ich realizacji zdecydowały w szczególności następujące powody:

- faktyczna ilość upraw szczególnie narażonych na szkody – brak informacji o planach rolnika ,co do wprowadzenia nowej uprawy spowodowało, że ogrodzenie jej nie było planowane, a w sezonie okazało się, że był to jedyny sposób na minimalizację szkody, więc ogrodzenie zostało wykonane, mimo braku jego zaplanowania i – odwrotna sytuacja – planując ogrodzenie na nowej uprawie nie było wiadomo, czy będzie ona faktycznie wprowadzona przez rolnika;
- stan urzędzeń – zakładano zbudowanie nowego ogrodzenia, a w kolejnym sezonie okazało się, że wcześniejsze, które chroniło plantację kukurydzy, wymagało jedynie uzupełnienia i poprawienia;
- decyzję o wykonaniu przez każdego członka WKŁ „Daniel” jednej ambony przenośnej podjęto na Walnym Zgromadzeniu w maju 2012 r., tj. już po zatwierdzeniu rocznych planów łowieckich na sezon 2012/2013, a konieczność zbudowania 80 ambon spowodowana była przeprowadzeniem na terenie

¹³ Zgodnie z § 4 ust. 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych (Dz. U. Nr 221, poz. 1646 ze zm.) jeżeli wydzierzawiony obwód łowiecki jest położony w granicach więcej niż jednej gminy, plan roczny dla tego obwodu opiniują właściwi terytorialnie wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast).

¹⁴ Polski Związek Łowiecki

¹⁵ Nadziemne stanowisko myśliwskie, z którego korzystają myśliwi w czasie polowania, oczekując na zwierzynę (definicja zawarta w § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz – Dz. U. Nr 61, poz. 548 ze zm.).

obwodu nr 72 nowego rodzaju polowań zbiorowych – z ambon; podczas przygotowywania tych urządzeń pod koniec 2011 r. stwierdzono, że wiele z nich wymaga pilnej naprawy lub wymiany. Z obowiązku nie wywiązali się wszyscy członkowie WKŁ „Daniel”, dlatego planowano ich wykonanie w kolejnym sezonie.
(dowód: akta kontroli str. 147-154)

- b) w zakresie zagospodarowania poletek łowieckich, pasów zaporowych i łąk:
- w sezonie 2012/2013 zaplanowano zagospodarowanie 6,5 ha poletek łowieckich (3 ha w obwodzie łowieckim nr 45 i 3,5 ha w obwodzie łowieckim nr 72), a zagospodarowano 7 ha (odpowiednio 3,4 ha i 3,6 ha), natomiast w sezonie 2013/2014 zaplanowano i zagospodarowano 7 ha (3,4 w obwodzie łowieckim nr 45 i 3,6 ha w obwodzie łowieckim nr 72),
  - zaplanowano i zagospodarowano 1,5 ha łąk w sezonie 2012/2013 i tyle samo w sezonie 2013/2014 (w obwodzie łowieckim nr 72),
  - nie planowano i nie wykonywano pasów zaporowych.
- (dowód: akta kontroli str. 15-73, 161-164)

Powierzchnia zredukowanych upraw rolnych uszkodzonych przez zwierzęta łowne kształtowała się w poszczególnych obwodach łowieckich następująco:

- wzrosła w obwodzie łowieckim nr 45 z 5,1 ha (w sezonie 2011/2012) do 5,6 ha (w sezonie 2012/2013) i do 17,3 ha (w sezonie 2013/2014);
- nr 46 wzrosła z 3,1 ha (w sezonie 2011/2012) do 8 ha (w sezonie 2012/2013) i następnie spadła do 4,5 ha (w sezonie 2013/2014);
- nr 72 – spadła z 10,1 ha (w sezonie 2011/2012) do 6,9 ha (w sezonie 2012/2013) i następnie wzrosła do 7,8 ha (w sezonie 2013/2014);
- nr 74 – spadła z 5,56 ha (w sezonie 2011/2012) do 3,9 ha (w sezonie 2012/2013) i następnie wzrosła do 7,5 ha (w sezonie 2013/2014).

Liczba zgłoszonych szkód w uprawach rolnych w sezonie 2013/2014, w porównaniu do poprzedniego, spadła w obwodzie nr 46 (z 33 na 15), a wzrosła w obwodach łowieckich nr 45 (z 22 do 31), nr 72 (z sześciu do 12) i nr 74 (z sześciu do 17).
(dowód: akta kontroli str. 15-73, 86-98)

Możliwość intensyfikacji uprawy poletek i pasów zaporowych była bardzo ograniczona, ponieważ jak wynika z wyjaśnień Prezesa Zarządu WKŁ Daniel, aby spełniały one swoje zadanie, tzn. zatrzymywały zwierzynę na żer w lesie odciągając ją od pól uprawnych, powinny być zlokalizowane na terenie lasu lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie, a WKŁ „Daniel” nie posiadało własnych gruntów. Na terenie dzierżawionych obwodów WKŁ „Daniel” nie otrzymało oferty zakupu ziemi, która umożliwiłaby założenie skutecznego poletka łowieckiego lub pasu zaporowego.

(dowód: akta kontroli str. 124)

Prezes wyjaśnił, że zagospodarowanie o 0,5 ha poletek łowieckich więcej niż planowano wynikało z tego, że powierzchnie upraw okazały się większe (7 ha), niż to wynikało z umowy dzierżawy z Nadleśnictwem Bartoszyce (6,5 ha).
(dowód: akta kontroli str. 119-129)

Prezes Zarządu WKŁ Daniel wyjaśnił, że poza działaniami ujętymi w cz. II rocznych planów łowieckich (ww. zagospodarowanie obwodów łowieckich oraz dostarczanie zwierzynie karmy suchej, soczystej, treściwej i soli), WKŁ „Daniel” nie podejmowało dodatkowych działań w celu poprawy warunków bytowania zwierzyny.
(dowód: akta kontroli str. 150)

Na wnoszenie urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, jak wyjaśnił Prezes, uzyskiwano każdorazowo ustną zgodę właścicieli lub zarządców gruntów (o której mowa w art. 12 u.p.ł.)¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 147-154)

5. W okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2014 r. myśliwi (członkowie WKŁ „Daniel”) przepracowali na jego rzecz 4.886,5 godz., z tego 2.541,5 godz. w sezonie 2012/2013 i 2.346 godz. w sezonie 2013/2014.

(dowód: akta kontroli str. 165-187)

Prezes wyjaśnił, że ww. liczba nie zawiera nieudokumentowanych prac, m.in. prac porządkowych przy siedzibie WKŁ „Daniel”, przy szacowaniu szkód łowieckich, tworzeniu dokumentacji i pracy członków Zarządu. Wyjaśnił, że prace gospodarcze na rzecz WKŁ „Daniel” obejmowały utrzymanie w należyłym stanie technicznym infrastruktury urządzeń łowieckich i siedziby, a także minimalizowanie szkód łowieckich oraz polepszanie warunków bytowania zwierzyny m.in. poprzez uprawę poletek łowieckich i wspomaganie zwierzyny w karmę w trudnych okresach braku żeru. Karmę WKŁ „Daniel” kupowało ze środków własnych, wytwarzało na uprawianych poletkach i pozyskiwało bezpłatnie od współpracujących rolników.

(dowód: akta kontroli str. 147-154)

Członkowie WKŁ „Daniel” wybranej grupy „Krekole” w obwodzie łowieckim nr 74 (8 myśliwych) przepracowali w sezonie 2012/2013 łącznie 200 godzin, z tego przy pracach przy urządzeniach 70 godzin (czyszczenie i poprawianie ambon, rozbieranie, sprzątanie i wywiezienie starych oraz przygotowanie materiału i zbudowanie nowych ambon), a dokarmianie – 130 godzin (odbiór zboża, workowanie i wywiezienie karmy pod paśniki), natomiast w sezonie 2013/2014 – łącznie 182 godziny, z tego – odpowiednio – 122 i 60 godzin. Czas pracy poszczególnych myśliwych na rzecz WKŁ „Daniel” był zróżnicowany. Poszczególni myśliwi ww. grupy w sezonie 2012/2013 przepracowali łącznie na rzecz WKŁ „Daniel” od 6 do 56 godzin (od 6 do 24 godzin prac przy urządzeniach i od zera do 32 godzin przy dokarmianiu), a w sezonie 2013/2014 – od zera do 41 godzin (od zera do 27 przy urządzeniach i od zera do 14 przy dokarmianiu).

(dowód: akta kontroli str. 165-188)

Ww. zróżnicowanie liczby godzin przepracowanych przez myśliwych na rzecz WKŁ „Daniel” Prezes wyjaśnił m.in. takimi czynnikami jak: stan zdrowia, praca zawodowa, dłuższe czy krótsze wyjazdy, np. na misje wojskowe, sytuacja rodzinna, udział w pracach innych organizacji, np. samorządów lokalnych, odległe miejsce zamieszkania, ale także brak zaangażowania niektórych członków. W związku z tym, że funkcjonowanie WKŁ „Daniel” wymagało znacznych nakładów pracy, kwestia jej wykonywania została uregulowana poprzez uchwałę Walnego Zgromadzenia z 2005 r. ustanawiającą „Regulamin realizacji prac gospodarczych w WKŁ OI-03 „Daniel” w Bartoszycach”, którego wykonanie podlegało corocznemu sprawdzeniu przez Komisję Rewizyjną WKŁ „Daniel”. Grupa „Krekole” wykonała niezbędne prace w łowisku.

(dowód: akta kontroli str. 189-197)

Do Zarządu Okręgowego PZŁ wpłynęły dwie skargi w zakresie prac Zarządu WKŁ „Daniel”, w tym jedna z 2 kwietnia 2012 r. dotycząca nieprawidłowych, zdaniem wnoszącego, zasad zwoływania i organizacji posiedzeń Zarządu oraz podziału prac gospodarczych poszczególnych członków na rzecz WKŁ „Daniel”(Zarząd WKŁ

¹⁶ Artykuł 12 u.p.ł. nie określa, w jakiej formie taka zgoda ma być udzielona

„Daniel” nie zgodził się z zarzutami wskazanymi w ww. skardze). Do dnia kontroli (15 stycznia 2015 r.) Zarząd Okręgowy PZŁ nie zajął stanowiska w sprawie, uznając – jak wyjaśnił Łowczy Okręgowy Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Olsztynie – w wyniku błędnej adnotacji pracownika na piśmie skierowanym w tej sprawie do Zarządu WKŁ „Daniel”, sprawę za załatwioną. Sprawa zostanie skierowana na najbliższe posiedzenie Zarządu Okręgowego PZŁ w Olsztynie. Ww. skarga dotyczyła również zasad zwoływania i organizacji posiedzeń Zarządu WKŁ „Daniel”.

Druga skarga, z dnia 22 lipca 2013 r., dotyczyła nieodebrania korespondencji kierowanej do WKŁ „Daniel” (adresat nie podjął korespondencji i wróciła ona do nadawcy). Przedmiotowa korespondencja została doręczona Zarządowi WKŁ „Daniel” za pośrednictwem Zarządu Okręgowego PZŁ w Olsztynie, który następnie pismem z 11 września 2013 r. poinformował skarżącego o przekazaniu przesyłki oraz o wyjaśnieniach, jakie w tej sprawie złożył Zarządowi Okręgowemu Zarząd WKŁ „Daniel”. Biorąc pod uwagę, że była to sytuacja, która się nie powtarzała, a zainteresowany nie wystosował w tej sprawie kolejnych pism do Zarząd Okręgowego PZŁ w Olsztynie, sprawę została uznana przez powyższy organ za załatwioną

Do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego nie wpłynęła żadna skarga na WKŁ „Daniel”.

(dowód: akta kontroli str. 135-146, 198-201, 434-435)

6. Plan pozyskania zwierzyny grubej, w żadnym obwodzie nie został przekroczony. Plany w zakresie pozyskania danieli i saren zostały zrealizowane. Natomiast w trzech obwodach łowieckich (nr 46, 72 i 74) w sezonie 2012/2013 i we wszystkich obwodach łowieckich w sezonie 2013/2014 nie wykonano planów pozyskania dzików (w sezonie 2012/2013 planowano pozyskać w obwodach łowieckich nr 46, 72 i 74 – odpowiednio 80, 70 i 70 szt. tych zwierząt, a pozyskano – odpowiednio 71, 53 i 47, w sezonie 2013/2014 planowano pozyskać w obwodach łowieckich nr 45, 46, 72 i 74 – odpowiednio – 100, 92, 100 i 80 szt., a pozyskano – odpowiednio 75, 41, 31 i 49), ponadto w sezonie 2012/2013 w obwodzie nr 45 i 74 nie wykonano planu pozyskania jeleni (planowano pozyskać – odpowiednio 16 i 6 szt. jeleni, a pozyskano – odpowiednio – 14 i 4 szt. tych zwierząt).

(dowód: akta kontroli str. 15-73, 157-160)

Prezes WKŁ Daniel wyjaśnił, że niepełna realizacja planu pozyskania zwierzyny wynikała z przyczyn niezależnych od WKŁ „Daniel”, takich jak:

- struktura zasiewów, szybkość wzrostu roślin uprawnych i zbiór plodów rolnych (roczny plan łowiecki był sporządzany w marcu, a zasiewy kukurydzy wykonano później, w okresie kwietnia-maja – obszar 200-300 ha kukurydzy, o którym WKŁ nie wiedziało na etapie planowania, spowodował koncentrację dzików bytujących w tym i sąsiednich obwodach na tym obszarze, a jednocześnie wysokość tej rośliny i jej zagęszczenie uniemożliwiło polowanie),
- migracja zwierzyny w trakcie sezonu (po ścięciu kilkuset hektarowej uprawy rzepaku dziki w nim bytujące szukały innego miejsca, często oddalonego, poza zasięgiem obwodu łowieckiego);
- niestabilność rozwijającej się populacji zwierzyny, w tym mniejszych niż zakładano przyrostów jeleni i wrażliwość tej zwierzyny na czynniki zakłócające spokój w matecznikach (wyrąb drewna i inne prace w lesie oraz eksploatacja lasu przez zbieraczy runa leśnego).

(dowód: akta kontroli str. 119-129)

7. W kontrolowanym okresie nie dokonano zasiedleń zwierzyny, mimo że na rok gospodarczy 2013/2014 dla obwodu łowieckiego nr 46 zaplanowano zasiedlenie 50 szt. bażantów.

(dowód: akta kontroli str.15-73, 86-98)

Prezes wyjaśnił, że zasiedlenia nie dokonano ze względu na to, że zamówienie odpowiednich ptaków na zasiedlenie wiosenne po zatwierdzeniu rocznego planu łowieckiego okazało się niemożliwe: sprawdzony hodowca, u którego w latach poprzednich WKŁ „Daniel” kupowało – zawsze z własnych środków, bez dofinansowań – bażanty prawidłowo hodowane i przygotowane do bytowania w warunkach naturalnych, nie był w stanie zrealizować zamówienia.

(dowód: akta kontroli str. 147, 151)

8. Dokumentacja pozyskania zwierzyny wskazuje, że:

- dla każdego z obwodów w kontrolowanym okresie prowadzono Książkę obwodu łowieckiego, zawierającą rejestr wydanych pozwoleń na odstrzał indywidualny i rejestr pozyskanej – w wyniku polowań indywidualnych i zbiorowych – zwierzyny;
- na podstawie § 23 ust. 1 i 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz¹⁷ (dalej: „rozporządzenie w sprawie warunków wykonywania polowania”) WKŁ „Daniel” poinformowało pisemnie (pisma z dnia 20 grudnia 2011 r. i 31 stycznia 2013 r.) Nadleśniczego Nadleśnictwa Bartoszyce o miejscu wyłożenia książki ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym (dalej: „książka ewidencji”) oraz o danych personalnych (imię, nazwisko i adres) osób upoważnionych do dokonywania wpisów;
- w okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2014 r. odbyły się 33 polowania zbiorowe, z tego 17 w sezonie 2012/2013 i 16 w sezonie 2013/2014¹⁸, udokumentowane sprawozdaniami z polowania zbiorowego, w których wykazano ilość i rodzaj pozyskanej zwierzyny oraz inne dane, o których mowa § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania polowania (m.in. nr obwodu łowieckiego, datę odbycia polowania zbiorowego, imienną listę uczestników), za wyjątkiem wyszczególnienia gatunków zwierzyny przewidzianej do odstrzału oraz godziny rozpoczęcia i zakończenia polowania zbiorowego.

(dowód: akta kontroli str. 147, 151, 202-383)

W dniu kontroli (14 stycznia 2015 r.) na przykładzie obwodu łowieckiego nr 72 stwierdzono, że książka ewidencji znajdowała się we wskazanym w piśmie do Nadleśniczego miejscu położenia, a jej forma zgodna była ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania polowania.

(dowód: akta kontroli str. 336)

9. Na podstawie § 53 pkt 10 Statutu z 13 maja 2006 r. Walne Zgromadzenie uchwaliło procedurę wydawania pozwoleń na polowania indywidualne¹⁹, stanowiących "upoważnienie" określone w § 22 rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania polowania.

(dowód: akta kontroli str. 130-134, 147-154)

¹⁷ Dz. U. Nr 61, poz. 548 ze zm.

¹⁸ W sezonie 2012/2013 w dniach 3.11.2012 r., 11.11.2012 r., 17.11.2012 r., 24.11.2012 r., 08.12.2012 r., 15.12.2012 r., 16.12.2012 r., 22.12.2012 r., 23.12.2012 r., 29.12.2012 r., 5.01.2013 r., 6.01.2013 r., 12.01.2013 r., 13.01.2013 r., 19.01.2013 r., 26.01.2013 r. i 27.01.2013 r.

W sezonie 2013/2014 w dniach 3.11.2013 r., 9.11.2013 r., 10.11.2013 r., 16.11.2013 r., 24.11.2013 r., 1.12.2013 r., 7.12.2013 r., 14.12.2013 r., 21.12.2013 r., 28.12.2013 r., 4.01.2014 r., 5.01.2014 r., 11.01.2014 r., 12.01.2014 r., 18.01.2014 r. i 19.01.2014 r.

¹⁹ Zgodnie z ww. przepisem Statutu do wyłącznej kompetencji walnego zgromadzenia należy ustalanie zasad wydawania zezwoleń na polowania indywidualne oraz zasad zagospodarowania pozyskanej zwierzyny. Uchwałą Walnego Zgromadzenia Nr 1/2006/2007/3 z dnia 13 maja 2005 r. określono zasady wydawania zezwoleń na polowania indywidualne w WKŁ „Daniel”.

Na podstawie analizy ww. pozwoleń wydanych 10 wybranym osobom stwierdzono, że:

- stanowiły one druki ścisłego zarachowania i były zgodne z wzorem określonym załącznikiem do rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania polowania²⁰;
- zostały wydawane osobom posiadającym uprawnienia do wykonywania polowania określone w art. 42 ust. 1 i 2 u.p.ł. (dziewięciu członkom WKŁ „Daniel” i jednemu myśliwemu komercyjnemu);
- wydał je, zarejestrował i rozliczył Łowczy Koła²¹;
- zostały wydane na jeden obwód łowiecki²²;
- miały 3-miesięczny termin ważności od daty wystawienia i zostały przedłużone tylko jeden raz, nie dłużej niż na dwa miesiące;
- wszystkie badane pozwolenia zostały zwrócone po utracie przez nie terminu ważności.

(dowód: akta kontroli str.384-393)

Łącznie na 958 wydanych przez WKŁ „Daniel” w latach 2012/2013 i 2013/2014 ww. pozwoleń w przypadku 28 (tj. 2,9%) w rejestrach wydanych pozwoleń brak jest informacji o ich zwrocie (dacie zwrotu).

(dowód: akta kontroli str. 202-333)

W obwodach łowieckich dzierzawionych przez WKŁ „Daniel” w sezonie 2012/2013 polowało czterech, a w sezonie 2013/2014 – dwudziestu cudzoziemców. Wszyscy polowali na podstawie art. 43 u.p.ł., po wykupieniu polowania u przedsiębiorców, o których mowa w art. 18 u.p.ł. Potwierdzenie wykupienia polowania stanowił voucher wystawiony przez biuro polowań (Mariusz Bembenek, Diana - PZŁ Sp. z o.o. i ATLAS Leszek Solis.

(dowód: akta kontroli str. 147-154)

W okresie objętym kontrolą spełniony był warunek określony art. 43 ust. 1a u.p.ł., tj. cudzoziemcy, o których mowa wyżej, polowali w obecności przedstawiciela WKŁ „Daniel”, co udokumentowały arkusze oceny prawidłowości odstrzału wypełniane oddzielnie dla każdego polowania dewizowego i dla każdego gatunku. Zawierały one dane osobowe myśliwego zagranicznego i dane myśliwego podprowadzającego – członka WKŁ „Daniel”, który – jak wyjaśnił Prezes – wskazał zwierzynę i zezwolił cudzoziemcowi na jej odstrzał oraz ponosił ewentualne konsekwencje nieprawidłowości selekcji.

(dowód: akta kontroli str.153, 394-418)

10. Na podstawie rejestru pozyskanej zwierzyny oraz protokołów polowań zbiorowych dla obwodów dzierzawionych przez WKŁ „Daniel” w latach gospodarczych 2012/2013 i 2013/2014 w odniesieniu do jeleni i dzików stwierdzono, że w sprawozdaniach z wykonania planów rocznych wykazano faktyczne wielkości pozyskania zwierzyny.

(dowód: akta kontroli str. 15-73, 189-197, 202-383, 419-433)

Ustalone
nieprawidłowości

1. Trzy z czterech planów łowieckich dla roku gospodarczego 2012/2013 sporządzono bez wymaganych opinii właściwych terytorialnie wójtów/burmistrzów, pomimo obowiązku określonego w § 4 ust. 5 rozporządzenia w sprawie planów łowieckich, dla obwodów: 45 (Burmistrz Gminy Korsze), 46Burmistrz Gminy Kiwity i Sępopol) oraz 74 (Burmistrz Gminy Bisztynek i Kiwity).

²⁰ Wymóg punktu II Uchwały Walnego Zgromadzenia Nr 1/2006/2007/3 z dnia 13 maja 2005 r. i § 22 ust. 1 i 6 rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania polowania.

²¹ Wymóg punktu IV ww. uchwały i załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia określającego wzór upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego.

²² Wymóg punktu V ww. uchwały i § 22 ust. 2 ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 15-73, 419-423)

Prezes wyjaśnił, że WKŁ „Daniel” przez szereg lat uzyskiwało opinie wójtów gmin obejmujących terytorialnie największą część obwodów i nie miał wiedzy o , że ich obwody leżą w niewielkiej części na terenie innych gmin. Pod koniec 2012 r. podczas szkolenia organizowanego w Zarządzie Okręgowym PZŁ uzyskano informację, iż przepis § 4 pkt. 5 rozporządzenia w sprawie planów łowieckich należy stosować ściśle, co spowodowało ustalenie dokładnych zakresów terytorialnych dzierzawionych obwodów i od roku gospodarczego 2013/2014 kompletowanie wszystkich opinii.

(dowód: akta kontroli str. 419-423)

2. Sprawozdania z polowań zbiorowych nie zawierały danych o których mowa w § 42 ust. 2 pkt 3 i 4 rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania polowania, tzn. nie wyszczególniono w nich gatunków zwierzyny przewidzianej do odstrzału oraz nie podano informacji o godzinie rozpoczęcia i zakończenia polowania zbiorowego.

(dowód: akta kontroli str. 119-129, 341-383)

Prezes wyjaśnił, że niekompletność danych wynikała z niezweryfikowania pod kątem zgodności z ww. rozporządzeniem używanego przez WKŁ „Daniel” formularza sprawozdania z polowań zbiorowych. Wprawdzie jak wskazał, Prezes Zarządu Koła Łowieckiego ww. rozporządzenie nie publikuje wzoru takiego sprawozdania, jak również regulacje wewnętrzne PZŁ nie wprowadziły takiego wzoru, jednak nie uzasadnia to, w ocenie NIK, braku zamieszczenia wszystkich wymaganych ww. przepisem informacji w tym sprawozdaniu.

(dowód: akta kontroli str. 119-129, 189-197)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości opracowywanie i realizację rocznych planów łowieckich.

2. Stan zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa i obywateli w zakresie szkód wynikających z prowadzenia gospodarki łowieckiej.

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą powierzchnia zredukowanych upraw rolnych uszkodzonych przez zwierzęta łowne kształtowała się w poszczególnych obwodach łowieckich następująco:
  - obwód nr 45 – wzrosła z 5,1 ha (w sezonie 2011/2012) do 5,6 ha (w sezonie 2012/2013) i do 17,3 ha (w sezonie 2013/2014);
  - obwód nr 46 – wzrosła z 3,1 ha (w sezonie 2011/2012) do 8 ha (w sezonie 2012/2013), a następnie spadła do 4,5 ha (w sezonie 2013/2014);
  - obwód nr 72 – spadła z 10,1 ha (w sezonie 2011/2012) do 6,9 ha (w sezonie 2012/2013) i następnie wzrosła do 7,8 ha (w sezonie 2013/2014);
  - obwód nr 74 – spadła z 5,56 ha (w sezonie 2011/2012) do 3,9 ha (w sezonie 2012/2013) i następnie wzrosła do 7,5 ha (w sezonie 2013/2014).

(dowód: akta kontroli str. 15-73)

2. Z wyjaśnień Prezesa wynika, że w celu minimalizacji szkód łowieckich stosowano środki odstraszające na zagrożonych uprawach, instalowano i utrzymywano ogrodzenia na szczególnie narażonych na szkody plantacjach, używano urządzeń hukowych odstraszających zwierzynę, uprawiano poletka łowieckie utrzymujące zwierzynę w lesie oraz stosowano intensywnie dokarmianie odciągające zwierzynę od upraw. Ponadto, w okresach intensywnego żerowania zwierzyny na polach, dyżurowali myśliwi. Współpraca

z chętnymi do niej rolnikami polegała na zakupie siatki nylonowej do ogrodzeń, drutu ogrodzeniowego i udostępnieniu repelentu.

(dowód: akta kontroli str. 147-154)

3. Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych²³ (dalej: „rozporządzenie w sprawie szacowania szkód”) WKŁ „Daniel” poinformowało właściwych miejscowo wójtów i burmistrzów oraz Izbę Rolniczą w Olsztynie o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzanych przez dziki, jelenie, daniela i sarny w uprawach i płodach rolnych, za wyjątkiem Wójta Gminy Korsze oraz Wójta Gminy Bisztynek.

(dowód: akta kontroli str. 419-423, 436-460)

4. W okresie objętym kontrolą na obszarze czterech obwodów łowieckich (nr 45, 46, 72 i 74) zgłoszono 142 szkody w uprawach rolnych, z tego w sezonie:
- 2012/2013 – 77 szkód (22 w obwodzie łowieckim nr 45, 33 w obwodzie łowieckim nr 46 i po sześć w obwodach łowieckich nr 72 i 74), z których 76 zostało załatwionych pozytywnie, a w jednej sprawie, załatwionej negatywnie, poszkodowany pozwał WKŁ „Daniel”;
  - 2013/2014 – 75 szkód (31 w obwodzie łowieckim nr 45, 15 w obwodzie łowieckim nr 46, 12 w obwodzie łowieckim nr 72 i 17 - nr 74), z których wszystkie zostały załatwione pozytywnie.

Wszystkie szkody zostały oszacowane przez przedstawicieli WKŁ „Daniel”. Poszkodowani w sześciu postępowaniach wnieśli zastrzeżenia do protokołów szacowania szkód. W dwóch przypadkach (w obwodzie łowieckim nr 74 w sezonie 2013/2014) na żądanie poszkodowanego w szacowaniu szkody brał udział przedstawiciel Izby Rolniczej w Olsztynie.

(dowód: akta kontroli str. 15-98, 461-489)

5. Na podstawie 10 postępowań w związku ze zgłoszeniem szkody w uprawach i płodach rolnych stwierdzono, że WKŁ „Daniel” postępowало przy szacowaniu szkód zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu w sprawie szacowania szkód, tj. w szczególności:
- wstępnego szacowania szkody i ostatecznego szacowania szkody²⁴ dokonali, zawiadamiając dwa dni wcześniej poszkodowanych o planowanych czynnościach, upoważnieni przedstawiciele WKŁ „Daniel”, przy udziale poszkodowanego (zgodnie z wymogami § 2 ust. 1 i 3 ww. rozporządzenia);
  - z ww. czynności szacujący sporządzili protokoły, zgodne z wzorem stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia, do których nie wniesiono zastrzeżeń;
  - podczas ostatecznego szacowania szkód ustalono m.in. gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę, rodzaj uprawy lub płodu rolnego, rozmiar szkody i wysokość odszkodowania;
  - wypłaty odszkodowań dokonano w terminie od 7 do 30 dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania (zgodnie z §6 wym. rozporządzenia).

(dowód: akta kontroli str. 490)

6. Nie stwierdzono, aby w latach 2012/2013 i 2013/2014 na terenie dzierżawionych przez WKŁ „Daniel” obwodów łowieckich występowanie szkód miało związek z niepełnym zrealizowaniem planów łowieckich w zakresie pozyskania zwierzyny i zagospodarowania obwodów.

(dowód: akta kontroli str. 15-73, 86-98, 119-129)

²³ Dz. U. Nr 45, poz. 272.

²⁴ Nie wystąpiło ponowne szacowanie szkód.

7. W badanym okresie nie wystąpiły szkody przy wykonywaniu polowań.
(dowód: akta kontroli str. 120, 127, 148, 153)
8. W oparciu o art. 30 u.p.ł. w kontrolowanym okresie w wyniku niewykonania planowanego w rocznym planie łowieckim pozyskania zwierzyny czynsz dzierżawny²⁵ był powiększony przez Nadleśnictwo Bartoszyce o udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, z tego w sezonie:
- 2012/2013 o kwotę 2.114,17 zł netto (2.600 zł brutto, w tym 486 zł podatku VAT);
  - 2013/2014 o kwotę 3.276,49 zł netto (4.030 zł brutto, w tym 753 zł podatku VAT).
- (dowód: akta kontroli str. 15-73, 491-502, 526)

Mimo zwiększenia czynszu dzierżawnego o udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, Starosta Bartoszycki (wydzierżawiający) nie przedstawił WKŁ „Daniel” zestawienia poniesionych kosztów, o którym mowa w § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 121, 127, 148, 153)

9. Poza ww. udziałem w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, WKŁ „Daniel” nie finansował działań w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str.121, 127)

Ustalone
nieprawidłowości

W roku gospodarczym 2012/2013 Zarząd Koła Łowieckiego nie poinformował Burmistrza Gminy Korsze (obwód nr 45) oraz Burmistrza Gminy Bisztynek (obwód nr 74) o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzonych przez zwierzynę łowną w uprawach i płodach rolnych, co było niezgodne z §1 ust.1 rozporządzenia w sprawie szacowania szkód.

(dowód: akta kontroli str. 436-460)

Prezes wyjaśnił, że wynikało to z małych wielkości poszczególnych obwodów znajdujących się na terenie innych gmin²⁷ oraz braku o tym wiedzy. W ocenie NIK ww. rozporządzenie nie różnicuje wymogu informowania wójtów (burmistrzów) właściwych terytorialnie gmin od wielkości terenu gminy w danym obwodzie łowieckim.

Od roku gospodarczego 2013/2014 informacje w ww. zakresie wysyłane są do wszystkich właściwych terytorialnie wójtów/burmistrzów.

(dowód: akta kontroli str. 419-423)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność WKŁ „Daniel” w celu zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa i obywateli w zakresie szkód wynikających z prowadzenia gospodarki łowieckiej.

3. Efekty finansowe prowadzenia gospodarki łowieckiej i wywiązywania się zarządców obwodów łowieckich z zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa.

Opis stanu
faktycznego

1. Przychody ogółem WKŁ „Daniel” w sezonie 2012/2013 wyniosły 178.688 zł, w tym ze sprzedaży tusz zwierzyny 112.783 zł i ze sprzedaży polowań

²⁵ Czynsz za dzierżawę obwodów łowieckich nr 45, 46, 72 i 74 w sezonie 2012/2013 wyniósł łącznie 5.762,86 zł netto (7.088,32 zł brutto, w tym 1.325,46 zł podatku VAT), a w sezonie 2013/2014 – 5.893,40 zł netto (7.248,88 zł brutto, w tym 1.355,48 zł podatku VAT).

²⁶ Dz. U. Nr 210, poz. 1791 ze zm.

²⁷ dla obwodu 74 przynależność powierzchni obwodu do gminy Bisztynek stanowi 1,5% jego powierzchni natomiast dla obwodu 45 przynależność powierzchni obwodu do gminy Korsze stanowi 13%

komercyjnych 41.105 zł, a w sezonie 2013/2014 wyniosły 178.439 zł, w tym – odpowiednio – 93.424 zł i 47.397 zł.

Koszty ogółem w sezonie 2012/2013 wyniosły 204.038 zł, w tym odszkodowania za szkody w uprawach rolnych - 100.312 zł (tj. 49,2% kosztów okresu), a w sezonie kolejnym stanowiły 201.633 zł, w tym ww. odszkodowania 105.926 zł (tj. 52,5% kosztów). Zobowiązania zaległe nie wystąpiły.

W badanym okresie WKŁ „Daniel” poniosło stratę w sezonie 2012/2013 w wysokości 25.350 zł, a w kolejnym 23.194 zł.

(dowód: akta kontroli str. 503-515, 806-809)

Sumy kwot odszkodowań za szkody w uprawach rolnych wykazanych w rocznych planach łowieckich dla poszczególnych obwodów WKŁ „Daniel” były niższe od kwot wykazanych w rocznych sprawozdaniach (poz. 18 ŁOW-1 za rok gospodarczy 2012/2013 i 2013/2014)²⁸ co – jak wyjaśnił Skarbnik WKŁ „Daniel” – wynikało z faktu, iż dane w rocznych planach łowieckich dotyczyły stanu na pierwszą dekadę marca, a w sprawozdaniu ŁOW-1 stanu na 31 marca.

(dowód: akta kontroli str. 15-98, 516-517)

2. W okresie objętym kontrolą Kierownik Biura Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyznał WKŁ „Daniel” płatności obszarowe w ramach systemów wsparcia bezpośredniego²⁹ na kwotę 4.149 zł w sezonie 2012/2013 i 4.696 zł w sezonie 2013/2014. Innych form pomocy WKŁ „Daniel” nie otrzymało.

(dowód: akta kontroli str. 518-523)

3. WKŁ „Daniel” nie prowadziło działalności gospodarczej – nie było przedsiębiorcą w rozumieniu art. 18 u.p.ł.

(dowód: akta kontroli str. 121, 128)

4. Prezes WKŁ „Daniel” wyjaśnił, że według jego wiedzy na dzierżawionych terenach żaden inny podmiot nie prowadził działalności łowieckiej

(dowód: akta kontroli str. 148, 153)

5. Przychody ze sprzedaży polowań myśliwym zagranicznym i krajowym w sezonie 2012/2013 wyniosły 41.105 zł i stanowiły 23,0% uzyskanych przychodów, a w sezonie 2013/2014 – 47.397 zł, tj. 26,6% uzyskanych przychodów.

(dowód: akta kontroli str. 74-85)

6. Czynsz za dzierżawę obwodów łowieckich w sezonie 2012/2013 i 2013/2014 był wpłacany w terminie określonym na fakturze wystawionej przez Starostwo Powiatowe w Bartoszycach – odpowiednio – w dniu 16 kwietnia 2012 r. i 13 maja 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 491-502, 524-525)

7. WKŁ „Daniel” nie występowało do wydzierżawiającego o obniżenie czynszu.

(dowód: akta kontroli str. 121, 128)

8. W badanym okresie WKŁ „Daniel” w zakresie podatków: dochodowego od osób prawnych oraz od towarów i usług w złożonych deklaracjach wykazało odpowiednio:

– straty w wysokości: 25.350 zł w roku podatkowym 2012/2013 r.³⁰ i 23.194 zł w roku podatkowym 2013/2014³¹;

²⁸ Suma kwot wykonania planu w rocznych planach łowieckich („kwota wypłaconych odszkodowań łowieckich”) łącznie w sezonie 2012/2013 wyniosła 74,4 tys. zł, a w sezonie 2013/2014 wyniosła 99,1 tys. zł, a w sprawozdaniach Łow-1 – odpowiednio – 100.312 zł i 105.926 zł.

²⁹ Udzielone na podstawie art. 7 ust. 1 i art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1164 ze zm.).

³⁰ Za okres od 01.04.2012 r. do 31.03.2013 r.

- nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, wskazując kwoty do przeniesienia na następny miesiąc, za wyjątkiem roku gospodarczego 2013/2014 miesiące: lipiec, sierpień, wrzesień, listopad i grudzień 2013 r. oraz styczeń i marzec 2014 r., w których łączna kwota podatku do zapłaty wyniosła 9.380 zł³².

(dowód: akta kontroli str. 527-619)

9. Zgodnie z § 74 ust. 6 Statutu dochody z działalności WKŁ „Daniel” uzyskane w roku gospodarczym 2012/2013 i 2013/2014 na kwoty – odpowiednio – 178.688 zł i 178.439 zł (głównie ze sprzedaży tusz zwierzyny – odpowiednio – 112.783 zł i 92.848 zł, ze sprzedaży polowań komercyjnych – odpowiednio – 41.105 zł i 47.397 zł oraz ze składek członkowskich – odpowiednio 18.650 zł i 26.400 zł) przeznaczone zostały na działalność statutową (tj. w szczególności na odszkodowania za szkody w uprawach rolnych – odpowiednio – 100.312 zł i 105.926, dokarmianie zwierzyny – 20.236 zł i 10.773 zł, czynsz za dzierżawę obwodów – 5.763 zł i 5.893 zł oraz zużycie materiałów, energii, gazu i wody – 4.858 zł i 6.806 zł, składkę do ZO PZŁ – 3.587 zł i 3.826 zł oraz kultywowanie tradycji łowieckich – 3.498 zł i 2.969 zł).

Badając przychody WKŁ „Daniel” w maju 2012 r. i grudniu 2013 r. niezgodności ewidencji księgowej z dokumentacją źródłową nie stwierdzono.

(dowód: akta kontroli str. 620-748)

10. WKŁ „Daniel” nie zwracało się do Ministra Finansów o interpretacje w zakresie stosowania stawki podatku VAT od poszczególnych rodzajów usług.

(dowód: akta kontroli str. 121, 129)

Badając złożone przez WKŁ „Daniel” deklaracje VAT-7 za miesiące maj 2012 r. i grudzień 2013 r.³³ stwierdzono, że stawki podatku od towarów i usług 5 i 23 % stosowano zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług³⁴.

(dowód: akta kontroli str. 121, 749-805)

11. W okresie objętym kontrolą pracownik Urzędu Skarbowego w Bartoszycach przeprowadził czynności sprawdzające dotyczące złożonego przez WKŁ „Daniel” zeznania o wysokości uzyskanego dochodu (poniesionej straty) podatku dochodowego od osób prawnych za 2010 r. W protokole stwierdzono, że zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych³⁵ dochód w całości wykazany został jako dochód wolny, ponieważ Zarząd WKŁ „Daniel” przeznaczył go w całości na cele statutowe.

(dowód: akta kontroli str. 814-817)

Ustalone
nieprawidłowości

Niezgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 2/2013 Zarządu Głównego PZŁ z dnia 13 lutego 2013 r. w sprawie sprawozdawczości łowieckiej sporządzono sprawozdanie ŁOW-1 za rok gospodarczy 2013/2014, tj. błędnie (niezgodnie z dokumentacją księgową) wykazano koszty czynszu za dzierżawę obwodów (12.996 zł zamiast 5.893 zł), udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną (2.289 zł zamiast 3.277 zł) i składkę do PZŁ (1.743 zł zamiast 3.826 zł). Konsekwencją ww. różnic był niezgodny z dokumentacją księgową wynik finansowy (w ŁOW-1 wykazano stratę w wysokości 23.534 zł, podczas gdy faktyczna, wynikająca ze sprawozdania finansowego, strata wyniosła 23.194 zł).

³¹ Za okres od 01.04.2013 r. do 31.03.2014 r.

³² Łącznie dla dwóch lat gospodarczych podatek należny wyniósł 23.805,0 zł (odpowiednio 8.216,0 zł i 15.589,0 zł), a naliczony 17.484,0 zł (odpowiednio 9.063,0 zł i 8.421,0 zł).

³³ Miesiące o najwyższych kwotach sprzedaży w różnych stawkach VAT.

³⁴ Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054 ze zm.

³⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.

(dowód: akta kontroli str. 80-85, 491-503, 818-819)

Skarbnik WKŁ „Daniel” wyjaśnił, że powyższe wynikało z błędnego zakwalifikowania ww. kosztów w sprawozdaniu ŁOW-1.

(dowód: akta kontroli str.818-820)

W dniu 14 stycznia 2015 r. dokonano stosownej korekty ww. sprawozdania, którą 15 stycznia 2015 r. złożono w Zarządzie Okręgowym PZŁ w Olsztynie.

(dowód: akta kontroli str. 820-822)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości prowadzenie gospodarki łowieckiej i wywiązywanie się WKŁ „Daniel” ze zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa.

4. Funkcjonowanie straży łowieckiej.

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z wymogiem art. 36 ust. 2 u.p.ł. dla każdego z dzierżawionych obwodów ustanowiono strażnika łowieckiego.

(dowód: akta kontroli str. 813)

2. Ww. strażnicy łowieccy zostali przeszkoleni, zgodnie z art. 38 ust. 1 pkt 8 u.p.ł.

(dowód: akta kontroli str. 813, 852-856)

3. Jak wynika z załącznika do sprawozdania ŁOW-1 w latach gospodarczych 2012/2013 i 2013/2014 nie było przypadków kłusownictwa (w tym z bronią) i w związku z tym nie przekazywano spraw o kłusownictwo organom ścigania. W jednym z czterech obwodów łowieckich (nr 45) ujawniono – odpowiednio – po 10 sztuk wnyków, natomiast w pozostałych obwodach wnyków, jak i innych urządzeń kłusowniczych, nie stwierdzono. Ponadto w danych dotyczących roku gospodarczego 2012/2013 wykazano 2 daniela znalezione w urządzeniach kłusowniczych (obwód łowiecki nr 45).

(dowód: akta kontroli str. 74-85)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie funkcjonowanie straży łowieckiej WKŁ „Daniel”.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o sporządzenie sprawozdań:

- z polowań zbiorowych zawierających wszystkie, wymagane § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania polowania, dane, w tym gatunki zwierzyny przewidzianej do odstrzału i godzinę rozpoczęcia i zakończenia polowania zbiorowego;
- z działalności koła łowieckiego (ŁOW-1) zawierających dane zgodne z instrukcją, stanowiącą załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 2/2013 Zarządu Głównego PZŁ z dnia 13 lutego 2013 r. w sprawie sprawozdawczości łowieckiej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia lutego 2015 r.

Kontrolerzy
Rafał Malcharek
specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Jacek Żmurko
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Dyrektor

.....
podpis